

turligvis i Kirken, og efter Kirketjenesten var Præsten buden til Kongens Taffel. Der sagde Kongen til ham: Hvoraf kommer det, at den Prædiken, som De holdt i Søndags, gik meget mere til Hjerte end den, som De holdt idag? Det skal jeg sige Dem, Deres Majestæt, svarede Præsten, i Søndags lod jeg Vorherre prædike, men idag vilde Messer Hans selv prædike. Saaledes er det. Her i Danmark, hvor der er en livlig Forbindelse mellem de forskjellige Dele af Landet, hvor der er en vidt forgrenet Presse, er der dog Kirkevisitatorer. Er der et eller andet Sted i en Menighed en affældig Præst, skal det nok komme til Kirkestyrelsens Kundskab (Berg: Men han bliver siddende alligevel!). Jeg skal komme til det. Det kan være, at en affældig Præst og Menigheden ere vorede sammen gennem et langt Samliv, at Præsten gennem en lang Række af Aar har delt Sognefolkene's Sorger og Glæder og har været dem til Trøst og Hjælp i mange Forhold, at han har sørt et hæderligt Liv og gennemgaaet meget og baaret det med Taalmod og Gudhengivenhed. Hans Forkyndelse bæres da op af det Liv, som han har sørt, af den Personlighed, der staar bagved, og han kan virke til Betsignelse alene ved sin blotte Tilstedeværelse i Menigheden og ved det Lidet, som han, affældig som han er, dog endnu har af Vands- og Legems-kraft til at gjøre. Naar Kirkestyrelsen handler klogt — og det maa man jo forudsætte, at den gjør — saa siger den: Denne Præst er til Betsignelse i denne Menighed, han bør blive der; men han kan ikke gjøre Gjærningen alene, han maa have Hjælp ved Siden af, vi bestikke ham en Kapellan. Eller dersom der i en Menighed er en udbygtig eller uværdig Præst, og det kommer til Kirkestyrelsens Kundskab, kan den affædige ham. Eller dersom der har udviklet sig et Splidsforhold etsteds mellem Præst og Menighed, og man ikke kan sige, at det er Præstens Styld eller Menighedens Styld, men Stylden ligger i, at denne Præst ikke passer til denne Menighed, da kan Kirkestyrelsen ogsaa gribe ind og forflytte denne Præst. Saaledes kan ogsaa Kirkestyrelsen hertilands komme til Kundskab om forskjellige kirkelige Forhold. I Grønland derimod er der ingen Forbindelse mellem de forskjellige Dele af Landet, der er ingen Presse, og dersom der nu fremdeles ikke skal være nogen- som helst Kirkevisitator, vil en Præst deroppe i Grønland kunne aldeles forsømme sin Embedspligt, uden at det nogensinde kommer til Kirkestyrelsens Kundskab. Men er det Ret imod Grønlænderne? Dersom en Menighed er uheldig stillet hertilands ved at have en daarlig Præst, og han ikke faar sin Afsted eller bliver forflyttet, da kan denne Menigheds Medlemmer løse Sognebaand og tage hen til en anden Præst. Det lader sig ikke gjøre i Grønland paa Grund af de store Afstande der. Men saaledes komme vi ogsaa paa denne Maade til at gjøre Synd imod Grønlænderne, naar vi

forhindre, at der kommer en Kirkevisitator derop. Men dernæst forekommer det mig, at de grønlandste Præster, som der er Noget ved, selv maa ønske at komme under et Tilsyn. Det er vel sandt, at en Præst skal søge sin bedste Løn i Besvidstheden om, at han efter bedste Evne, om end med megen Strøbelighed, søger at gjøre sin Pligt; men det er faare naturligt — thi Præster ere jo kun Mennesker —, at han ogsaa ønsker, at hans Bestræbelser skulle kjendes af dem, der have Indflydelse paa hans fremtidige Skæbne, som, naar han engang søger at komme bort fra Grønland, skulle afgjøre hans Forflyttelse. Men, som det nu er, kjendes Præsternes Forhold i Grønland slet ikke. Det er aldeles umuligt, at Kirkestyrelsen kan faae nogen paalidelig Kundskab om Præsternes Forhold deroppe. I gamle Dage havde dette ikke saa meget at sige. I det gamle Kancellis Tid foregik Embedsbetættelserne efter faste og bestemte Regler. En Missionærs Gjærning i Grønland gav saa og saa megen Anciennitet. Naar En havde 1ste Karakter til sin Embedsægamen, havde han saa og saa mange Aars Anciennitet forud for Kandidaten med 2den Karakter fra det samme Aar, og denne atter saa og saa mange Aar forud for Kandidaten med 3die Karakter. Men om en Præst var en dygtig, veltalende Præst, om han forstod at tale til Hjerterne og samle en Menighed om sig, eller han ikke bragte det til Andet end til, som man siger, at være Kirkens Badmel, om han var en nidker Sjælesørger, eller om han offrede al sin Tid og Kraft paa Landvæsenet eller murede sig inde i sit Studerekammer eller lod sig fængsle ved Phombrebordet, om han virkede i større Kredse f. Ex. ved at skrive gode Skrifter, som fik Verdi baade for Kirken og Stolen, og derved hidrog til at fremme et religiøst Liv, eller om han aldrig udgav en Linie, — det var ligemeget, det havde ingen Betydning. Spørgsmaalet var kun: Hvor gammel Kandidat er Du, hvilken Karakter har Du faaet til Embedsægamen, hvorlænge har Du været i dit nuværende Embede? Dengang vare de grønlandste Præster under ganske de samme Forhold som andre Præster, de kom ind under ganske de samme Regler. Nu, den Maade at besætte Embeder paa, havde en Fordel, og det var den, at den udelukkede al Vilkaarlighed, men paa den anden Side virkede den vistnok ogsaa søvndyssende. Nu er det anderledes, nu har Anciennitetshensynet vel Betydning, men som et Moment sammen med andre Momenter. Men saa ere ogsaa de grønlandste Præster udsatte for, naar de komme hjem til Danmark og søge Besordring, at blive utilbørlig tilfidesatte, og det er vistnok ikke saa sjældent, det har været Tilfældet. Jeg skal tillade mig at fortælle en lille Historie, som jeg er overbevist om, er aldeles sandserdig. For en halv Snes Aar siden kom en Præst fra Grønland her til Danmark for at søge Forflyttelse. Han fremstillede sig